

- **BESZÁMOLÓ A TŰCSERE SZERVEZETEK ÉVES SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRÓL**
- **EMCDDA KIADVÁNYAJÁNLÓ: 2016-OS JELENTÉS AZ EURÓPAI UNIÓS KÁBÍTÓSZERPIACRÓL**
- **FÓKUSZBAN A KÁBÍTÓSZERPIAC ÉS AZ INJEKTÁLÁS**
- **UNODC KIADVÁNYAJÁNLÓ: A SZINTETIKUS SZEREK INTRAVÉNÁS HASZNÁLATA**
- **ÚPSZ- HASZNÁLAT: FRISS NEMZETKÖZI PUBLIKÁCIÓK**
- **ÚPSZ! – ÁPRILISI AKTUALITÁSOK**
- **NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ**

BESZÁMOLÓ A TŰCSERE SZERVEZETEK ÉVES SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRÓL

A 2016. évi Ártalomcsökkentő és tűcsere szolgáltatók éves szakmai találkozóját március 21-én rendezték meg a Mozsár Kávézóban. Az összejövetel a Nemzeti Drog Fókuszpont és a „Tisztább kép” projektet vezető Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közös szervezésében került lebonyolításra.

A találkozó két szekcióból állt: A délelőtti folyamán öt előadás hangzott el. Ezt követte a fórum, ahol az adatszolgáltatást kiegészítő három témakörre, illetve az egyik szolgáltatótól érkezett kérdésre reflektáltak a jelenlévő szervezetek.

Változott a szolgáltatás elérhetősége, hozzáférhetősége?
Milyen forrásteremtő megoldásaik vannak?
Milyen új jelenségeket tapasztalnak?
+ 1: Mi a teendő a kliens általi gyermekbántalmazás gyanúja esetén?

A délután folyamán a „Tisztább kép” projekt keretében hangzott el négy előadás. Bemutatták az elmúlt egy évben keletkezett adatokat és az ezzel kapcsolatosan szerzett tapasztalatokat, majd a résztvevőkkel megvitatták az eredményeket, illetve az adatok további hasznosíthatóságát.

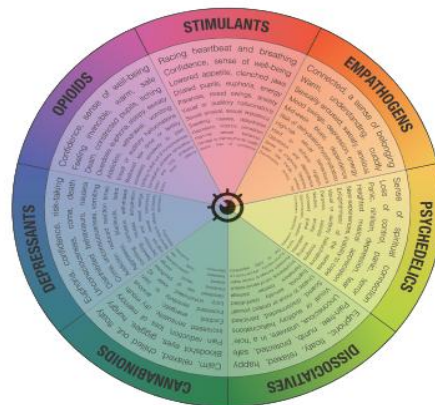
Délelőtti az első előadást Dr. Dudás Mária tartotta az Országos Epidemiológiai Központ képviseletében. Bemutatta a 2015. évi országos prevalencia vizsgálat eredményeit, amely a HIV/HCV fertőzöttséget mérte fel az intravénás szerhasználók körében. 2015. április 1. és szeptember 30. között 19 szervezetnél történt mintavétel összesen 596 személynél.

Galló Ramóna és Sipos Zoltán az Alternatíva Alapítvány munkatársai, az alapítvány HIV/STI programját, illetve az ehhez kapcsolódó tanácsadás gyakorlatát és dilemmáit mutatták be. A 2015 márciusától 2016 áprilisáig tartó projekt keretében HCV (nyálteszt), illetve HIV és szifilisz (ujjbegyés) szűrést végeznek a rizikócsoportok körében. A szűréssel összekötve kitöltésre kerül egy kockázati magatartásokat felmérő kérdőív is, illetve pre és post teszt tanácsadásban is részt vesznek a vizsgált személyek. Négy városban hét szervezet vesz részt a projektben. A projekt eredménye egy a gyakorlatban használható módszertani útmutató elkészítése a szakemberek számára.

Oberth József a Józan Babák Egyesület képviseletében beszámolt a náluk működő országos hatókörű krízisellátásról szerhasználó várandós nők számára. Egy megtörtént eseten keresztül mutatta be, hogy a szervezet milyen lépésekben tud segítséget nyújtani az ellátásszervezés során.

A Drogprevenációs Alapítványtól Major Magda számolt be az európai ártalomcsökkentő szervezetek képzéséről. Az **NPS in Europe projekt** átfogó képet adott a résztvevőknek az új pszichoaktív szerekről (ÚPSZ), az ezzel kapcsolatos kihívásokról, az ÚPSZ-használat mintázatairól az egyes országokban, illetve az eddig ismert célzott ártalomcsökkentő gyakorlatokról. A képzés egyik fő üzenete szerint, a beavatkozásokat az adott célcsoport szükségletei, illetve a beavatkozási szintér jellemzői mentén kell alapvetően felépíteni, továbbá a válaszlépéseket a klasszikus, hatások szerinti kategóriák szerint kell specifikálni, amely kategóriákba az új pszichoaktív szerek is, bár nehezebben, de besorolhatóak.

The Drugs Wheel
Wanted and Unwanted Effects

Az előzetes túcsere adatokról a Nemzeti Drog Fókuszpont munkatársa, Horváth Gergely számolt be. A programtípusonkénti bontás szerint a kiosztott fecskendők száma közel egyenlően oszlik meg a mobil, illetve az állandó telephelyű programok között, míg a korábbi években a fix telephelyű fecskendő forgalom volt a domináns. A szerhasználati mintázatok tekintetében az új pszichoaktív szerek injektálásának további térnyerése volt jellemző.

A fórum keretében az új jelenségek tekintetében, a túcsere szolgáltatással kapcsolatban több szervezet is beszámolt a kereslet csekély visszaeséséről, amelynek hátterében állhat egyrészt a helyszín változtatás egyes szolgáltatók esetében, illetve a szerhasználati mintázatok változása is. Az ÚPSZ-használatra vonatkozóan többen beszámoltak arról, hogy egyes kliensek időközönként felhagynak az intravénás szerhasználattal, és átállnak más beviteli módokra. Több vidéki

szervezet is jelezte a valószínűsíthetően növekvő gyógyszerári fecskendő vásárlásokat, mivel több fecskendő kerül vissza a programokba, mint amennyit kiadnak, amely szintén szerepet játszhat a túcsere programok forgalmának csökkenésében. A kliensek által használt szerekben nincsen nagy eltérés az elmúlt évhez képest. Egy új utcai név, az „ostya” időleges megjelenését említették a szolgáltatók.

A délutáni szekcióban a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet **Tisztább kép** projektjének eddigi eredményeiről tartott előadást Dr. Csorba József, Figezki Tamás, Péterfi Anna és Posta János. A fecskendőkből legnagyobb arányban szintetikus kationok találhatók, főként pentedron, mefedron és alfa-PHP. Elmondható, hogy a metadon aránya is igen jelentős, főleg azokon a területeken, ahol opiát helyettesítő kezelés is működik. A heroin számottevő megjelenését csak a Békéscsabáról és Gyuláról érkezett mintákban detektálták. A kérdőíves vizsgálat elemzésének egyik érdekessége, hogy míg a 25 évnél idősebb szerhasználók esetében az első injektálás előtt több mint 4 év volt az átlagos szerhasználat hossza, addig a 25 év alattiak körében ez sokkal rövidebb, átlagosan 1,2 év.

A találkozón elhangzottakról bővebb felvilágosítást ad: Tarján Anna: tarjan.anna@nefi.hu

A találkozó publikus előadásai elérhetőek a **Nemzeti Drog Fókuszpont honlapján.** ■

EMCDDA KIADVÁNYAJÁNLÓ: 2016-OS JELENTÉS AZ EURÓPAI UNIÓS KÁBÍTÓSZERPIACRÓL

A 2016-os kábítószerpiaci jelentés, amely az EMCDDA és a Europol közös munkája, egyedülálló betekintést nyújt az Európai Unió kábítószerpiacainak működési mechanizmusába. Bemutatja a kábítószerpiac mozgatórugóit, illetve vizsgálja a társadalomra gyakorolt hatását. Feltárja a kannabisz, heroin, kokain, amfetamin, MDMA illetve az új pszichoaktív szerek piacát. Ahhoz, hogy megfelelő és hosszútávon hatásos stratégiai döntések szülessenek, a kábítószerpiacok rejtett működési elveinek és szereplőinek ismerete elengedhetetlen. A kiadvány ötvözi az

EMCDDA drogmonitorozási rendszerének analitikai erőforrását az Europol szervezett bűnözésre vonatkozó, operatív hírszerzésből származó tudásával.

A jelentés két dokumentumból áll: Egy rövid összefoglalóból **Strategic Overview** néven, amelyben a főbb konklúziók kaptak helyet. A részletes elemzést pedig az **In-depth Analysis** alcímmel megjelenő kiadványban olvashatjuk, amely tartalmaz minden olyan információt, amelyet ma az európai kábítószerpiacról tudhatunk.

A kiadványokhoz elkészítettek több kisfilmet, illetve interaktív ábrát is, amelyekkel az egyes kábítószer előállítás folyamatait, illetve a csempészútvonalat szemléltetik.

Kisfilmek

Kokain előállítás

Szintetikus kábítószer előállítás

Heroin előállítás

Melyek az új pszichoaktív szerek?

Interaktív ábrák

Marihuána csempészútvonalak

Kokain csempészútvonalak

Heroin csempészútvonalak

Hasis csempészútvonalak

Alexis Gosdeel, az EMCDDA igazgatója, a sajtótájékoztatón a következőképpen fogalmazott:

„Az Európai Unió kábítószerpiacának két egyszerű mozgatórugója: a profit és a hatalom. Ahhoz, hogy a szerhasználat ártalmait megfelelően csökkenteni tudjuk, elengedhetetlen megérteni ezeket az összefüggéseket, illetve a kábítószerpiac társadalomra gyakorolt, tágabb körben értelmezett hatásait.”

A kiadványcsomag angol nyelven elérhető az [EMCDDA honlapján](#). ■

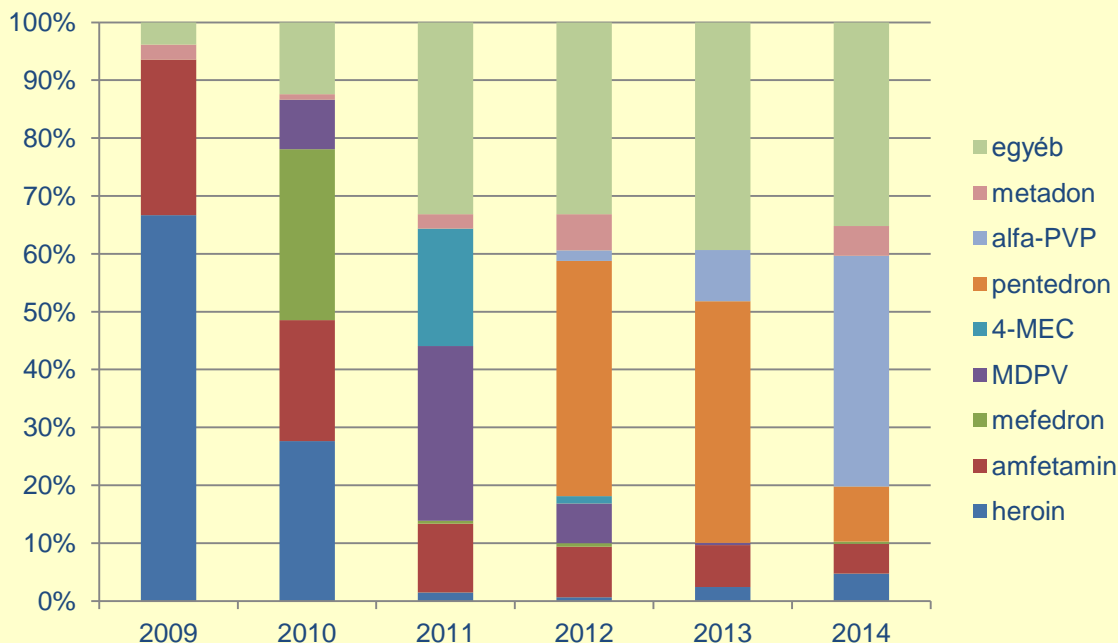

FÓKUSZBAN A KÁBITÓSZERPIAC ÉS AZ INJEKTÁLÁS

A lefoglalt, laboratóriumi vizsgálatra kerülő, intravénás szerhasználatához köthető tárgyakról kimutatott hatóanyagok összesítése alapján figyelemmel kísérhető az ehhez a fogyasztási módhoz kapcsolódó szerek hatóanyagtartalmának és hozzávetőleges arányának alakulása. 2014-ben folytatódott a megelőző két évben tapasztalt tendencia, a 2010 előtt domináló heroin és amfetamin az esetek mindössze

5-5%-ában volt kimutatható. A vizsgált tárgyakról az esetek többségében katinonszármazékok voltak azonosíthatóak, ezek közül azonban már nem pentedron volt a leggyakoribb (9,5%), hanem az alfa-PVP (az esetek 39,9%-a). Az esetek 35%-ában többféle hatóanyag, vagy kisebb gyakorisággal előforduló egyéb hatóanyagok voltak azonosíthatók. ■

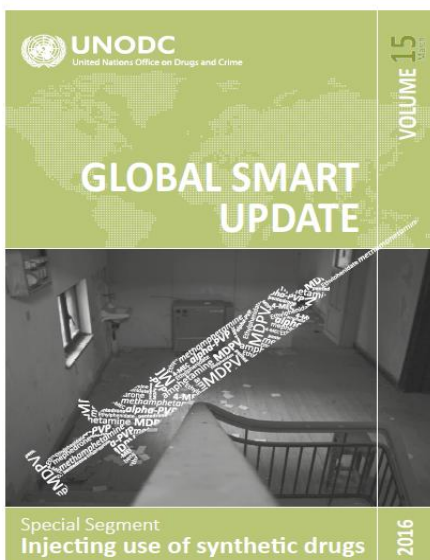
Az intravénás szerhasználatához köthető tárgyakról kimutatott hatóanyagok 2009-2014 között (%)

Forrás: BSZKI 2015

A Nemzeti Drog Fókuszpont 2015-ös Éves Jelentése

UNODC KIADVÁNYAJÁNLÓ: A SZINTETIKUS SZEREK INTRAVÉNÁS HASZNÁLATA

A Global SMART Update márciusi különikiadása a stimulánsok intravénás használatának – ezen belül az amfetamin, illetve a stimuláns hatású új pszichoaktív szerek injektálásának - világszerte megfigyelhető különböző mintázataival foglalkozik.

A kiadvány emellett kitér a stimuláns injektálás egészségügyi következményeire is. Az új pszichoaktív szerek injektálása tekintetében a magyarországi trendek többször is kiemelésre kerülnek az elemzésben.

A kiadvány letölthető a UNODC [honlapjáról](#).

ÚPSZ- HASZNÁLAT: FRISS NEMZETKÖZI PUBLIKÁCIÓK

Az NPS in Europe projekt, az eddig munkájukat összefoglalandóan új kiadványokat tett közzé honlapján, amelyek elsősorban az ÚPSZ-használat elterjedtségét, illetve az ezzel kapcsolatos jogi, prevenciós és ártalomcsökkentő válaszlepeseket járják körbe. Az elemzés elsősorban a projektben részt vevő 5 országot érinti, de van olyan kiadvány, amely az Európai Unió összes tagállamára kiterjed.

A kiadványok letölthetőek a projekt [honlapjáról](#). ■

ÚPSZ! – ÁPRILISI AKTUALITÁSOK

Az Európai Unió tagállamaiban 2016. március 15. és április 15. között megjelent új anyagok:

- az **1-(1,3-benzodioxol-5-yl)-2-(propylamino)propan-1-one (Propylone)** nevű vegyület, mely azonosításáról Belgium tett bejelentést.
- az **ethyl 2-(4-fluorophenyl)-2-(2-piperidyl)acetate (4-fluoroethylphenidate)** nevű vegyület, mely azonosításáról Franciaország tett bejelentést.

Forrás: A Korai Jelzőrendszer hálózatába a **Tanács 2005/387/IB határozata** alapján érkező bejelentések.

NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2016

Időpont	Szervező	Cím	Helyszín	Információ
Május				
1.	HRA	Ártalomcsökkentő Akadémia – jelentkezési határidő		A képzés honlapja
11.	KCKT és a drogszakmai ernyőszervezetek	“NYITNI KÉK” – drogszakmai civil fórum	Budapest, Kossuth Klub	
21.	Dr. Dudás Mária és Szabó Réka	Tanácsadói képzés - HIV, hepatitis, TBC és egyéb szexuális úton terjedő fertőzések	Budapest	A szervező elérhetősége
19-20.	EMCDDA	A Korai Jelzőrendszer szakterület éves szakértői találkozója	Lisszabon, Portugália	Beszámoló júniusi hírlevelünkben
30-31.	University of Hertfordshire, Sapienza Università di Roma	IV International Conference on Novel Psychoactive Substances	Budapest, Hotel Benczúr	A konferencia honlapja
Június				
június 26.	Kábítószer-ellenes Világnap			
június 27.- július 8.	ISCTE-IUL, EMCDDA, NIDA	European Drug Summer School 2016	Lisszabon, Portugália	A képzés honlapja